

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 2Co/33/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1519206380
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Králová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2024:1519206380.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Michaely Královej a členiek senátu: JUDr. Ivany Jahnovej a JUDr. Nadeždy Wallnerovej v právnej veci žalobkyne: N. I., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom: H. XX, XXX XX G., právne zastúpená: hbr advokáti, s.r.o., IČO: 47 239 310, advokátska kancelária so sídlom: Kalinčiakova 33, 831 04 Bratislava, proti žalovanému: K. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom: S. X, XXX XX G., právne zastúpený: Advokátska kancelária AMODOS, s.r.o., IČO: 51415 097, so sídlom: Miletičova 5B, 821 08 Bratislava, o zaplatenie 16.903,25 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku bývalého Okresného súdu Bratislava V zo dňa 22. septembra 2022, č.k. 60C/40/2019-182, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok bývalého Okresného súdu Bratislava V zo dňa 22. septembra 2022, č.k. 60C/40/2019-182 **p o t v r d z u j e**.

II. Žalobkyňa má nárok na náhradu trov odvolacieho konania vo výške 100 %.

odôvodnenie:

1. Bývalý Okresný súd Bratislava V rozsudkom zo dňa 05.10.2016, č.k. 19C/201/2015-51, uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu vo výške 16.903,25 eur, spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 16.100,- eur od 27.09.2019 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. O trovách konania rozhodol tak, že žalobkyni voči žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

2. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil tým, že žalobou doručenou súdu prvej inštancie dňa 16.12.2019 sa žalobkyňa domáhala voči žalovanému zaplatenia sumy vo výške 16.903,25 eur (pozostávajúcej z dlžnej istiny vo výške 16.100,- eur a vyčíslených úrokov z omeškania do dňa 26.09.2019 vo výške 803,25 eur), spolu so zákonným príslušenstvom a náhrady trov konania. Podanú žalobu odôvodnila tým, že spolu so žalovaným žili v spoločnej domácnosti. Žalobkyňa požičala svoje finančné prostriedky žalovanému na zhodnotenie nehnuteľnosti vo vlastníctve otca žalovaného. Žalovaný vedomý si svojho záväzku voči žalobkyni dňa 07.07.2016 vystavil dokument „Uznanie dlhu“, v ktorom uznal existenciu záväzku voči žalobkyni vo výške 17.000,- eur a zaviazal sa tento dlh uhradiť po splnení podmienky, že dôjde k zániku spoločnej domácnosti. K zániku spoločnej domácnosti strán sporu došlo dňa 04.08.2018. V súlade s vôľou žalovaného prejavenu v uznaní dlhu zo dňa 07.07.2016, bol žalovaný povinný splatiť svoj dlh žalobkyni do 04.10.2018. Žalovaný v rozpore s tým neuhradil svoj dlh v celosti. Ku dňu podania žaloby žalobkyňa prijala od žalovaného čiastočné platby v nasledujúcich termínoch a plátbách: 22.01.2019 sumu 300,- eur, 24.04.2019 sumu 200,- eur, 18.07.2019 sumu 200,- eur, 21.08.2019 sumu 100,- eur a 26.09.2019 sumu 100,- eur, t.j. spolu 900,- eur. Zvyšná časť dlhu vo

výške 16.100,- eur nebola napriek opakovaným sľubom žalovaného do dňa vyhlásenia rozsudku vo veci uhradená. Úroky z omeškania vo výške 5 % ročne si vyčíslila žalobkyňa nasledovne: zo sumy 17.000,- eur od 05.10.2018 do 22.01.2019, čo predstavuje sumu 253,84 eur, zo sumy 16.700,- eur od 23.01.2019 do 24.04.2019, čo predstavuje sumu 208,18 eur, zo sumy 16.500,- eur od 25.04.2019 do 18.07.2019, čo predstavuje sumu 189,87 eur, zo sumy 16.300,- eur od 19.07.2019 do 21.08.2019, čo predstavuje sumu 73,69 eur, zo sumy 16.200,- eur od 22.08.2019 do 26.09.2019, čo predstavuje sumu 77,67 eur (spolu 803,25 eur) a zo sumy 16.100,- eur od 27.09.2019 až do zaplatenia.

3. Žalovaný podal proti vydanému platobnému rozkazu odpor, v ktorom uviedol, že žalobu považuje za nedôvodnú a navrhol platobný rozkaz zrušiť a následne žalobu zamietnuť. Dôvodil najmä tým, že v zmysle § 558 OZ je k platnosti právneho úkonu uznania dlhu potrebné, okrem písomnej formy a všeobecných náležitostí predpísaných pre právne úkony, aby dlžník vyjadril prísľub zaplatiť dlh, uviedol dôvod jeho vzniku a výšku v akom dlh uznáva. Je nevyhnutné, aby z úkonu dlžníka bolo možné dôvod dlhu stanoviť určito a zrozumiteľne, pričom vymedzením dôvodu dlhu sa myslí určenie jeho právneho titulu, z ktorého vznikol, t.j. primárneho záväzku. Podľa jeho názoru listina „Uznanie dlhu“ neobsahuje žiadny dôvod vzniku dlhu, teda neobsahuje obligatórny znak, a preto je takýto právny úkon neurčitý a jedná sa absolútne neplatný právny úkon podľa § 37 ods. 1 OZ. Absolútna neplatnosť právneho úkonu nastáva bez ďalšieho zo zákona a hľadá sa naň, ako keby nebol urobený, táto neplatnosť nemôže byť zhojená dodatočným schválením a nemôže sa konvalidovať ani dodatočným odpadnutím dôvodu neplatnosti, na uvedený dôvod neplatnosti súd prihliada z úradnej povinnosti. Potvrdil, že so žalobkyňou boli dlhoročnými partnermi a žili v spoločnej domácnosti u otca žalovaného. To však nepreukazuje, že by žalobkyňa požičala finančné prostriedky žalovanému za účelom rekonštrukcie domu otca žalovaného. Uviedol, že pôžičku v predmetnej výške žalobkyňa žiadnym spôsobom nepreukázala. Vzniesol námietku premičania nároku, z titulu údajnej pôžičky, ktorá mu mala byť poskytnutá pred dátumom 07.07.2016.

4. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie právne odôvodnil ustanovením § 34, § 35 ods. 2, § 36 ods. 1, 2, 5, § 37 ods. 1, § 41a ods. 1, § 558, § 570 ods. 1, 2, § 657 Občianskeho zákonníka a vecne tým, že zistil, že strany sporu tvorili pár od roku 2011 a žili spolu v spoločnej domácnosti. V priebehu spolužitia dochádzalo k poskytovaniu peňazí v rôznych sumách zo strany žalobkyne pre žalovaného za rôznym účelom. Keď výška týchto poskytnutých peňažných prostriedkov dosiahla sumu 17.000,- eur, strany sa dohodli, že si vzájomné záväzkové vzťahy upravujú. Keďže ani jeden z nich nemá právnické vzdelanie, požiadali svoju známu, ktorej manžel pripravil písomný dokument a nazval ho uznanie dlhu podľa § 558 OZ. Pravosť podpisov strán sporu na tomto dokumente overil notár dňa 07.07.2016. V auguste 2018 sa strany sporu rozišli a žalobkyňa opustila spoločnú domácnosť, ktorú tvorila so žalovaným. Následne žalobkyňa žiadala od žalovaného, aby jej vrátil dlžnú sumu v celkovej výške 17.000,- eur, z čoho jej v priebehu roka 2019 žalovaný uhradil čiastku spolu vo výške 900,- eur. Zvyšnú časť dlhu už neuhradil, preto sa žalobkyňa obrátila so žalobou na súd.

5. Z dokumentu označeného ako uznanie dlhu súd prvej inštancie zistil, že podľa § 558 Občianskeho zákonníka dlžník (žalovaný) týmto uznáva, čo do dôvodu a výšky svoj dlh voči veriteľovi (žalobkyňa) (ďalej spolu ako zmluvné strany), výška dlhu: 17.000,- eur, dôvod vzniku dlhu: Dlžník sa zaväzuje uhradiť dlh jednorazovo najneskôr v lehote do 60 dní nasledujúcich odo dňa, od ktorého už veriteľ nežije s dlžníkom v spoločnej domácnosti. Zmluvné strany sa dohodli, že dlžník vráti dlh veriteľovi bezhotovostným prevodom na účet č. 2614252682/1100 vedený v Tatra banke. Zmluvné strany sa dohodli, že v prípade, ak sa dlžník dostane do omeškania so zaplatením dlhu, dlžník sa zaväzuje uhradiť veriteľovi zákonný úrok z omeškania podľa zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov a to odo dňa nasledujúceho po dni splatnosti dlhu až do úplného zaplatenia. Týmto uznaním dlhu nie je dotknutý nárok veriteľa požadovať od dlžníka nároky vzniknuté pred podpisom tohto uznania dlhu (napríklad úrok z omeškania, zmluvné pokuty a iné). Zmluvné strany svojím podpisom prehlasujú, že tento dokument podpísali slobodne a vážne, bez nátlaku.

6. Nespornou skutočnosťou v predmetnej veci bolo, že strany sporu žili spolu ako druh a družka v spoločnej domácnosti až do augusta 2018, kedy došlo k ich rozchodu a odchodu žalobkyne zo spoločnej domácnosti z nehnuteľnosti patriacej otcovi žalovaného. Rovnako nesporná je v tomto konaní aj skutočnosť, že žalobkyňa poskytla žalovanému počas trvania ich vzťahu peniaze, za účelom zabezpečenia ich spoločného bývania v podobe rekonštrukcie nehnuteľnosti vlastnícky patriacej otcovi žalovanému. Spornou skutočnosťou medzi sporovými stranami bola platnosť dokumentu označeného ako uznanie dlhu a v dôsledku toho aj samotná existencia záväzkového vzťahu medzi sporovými

stranami, teda či je možné na základe tohto listinného dôkazu vyvodzovať príslušné práva a povinnosti pre strany sporu. Súd prvej inštancie s ohľadom na dikciu § 558 OZ konštatoval, že dokument označený ako uznanie dlhu je pre nedostatok uvedenia podstatnej náležitosti - určenie dôvodu vzniku dlhu - absolútne neplatný v zmysle § 37 ods. 1 OZ. To znamená, že medzi stranami sporu nedošlo k platnému uznaniu dlhu zo strany žalovaného. Súd prvej inštancie však v súlade s výkladovými pravidlami podľa § 35 ods. 2 OZ skúmal, či je možné tento právny úkon urobený spoločne obidvomi stranami sporu vyložiť podľa vôle týchto strán, ako iný právny úkon smerujúci k vzniku, zmene alebo zániku tých práv alebo povinností, ktoré právne predpisy s takýmto prejavom spájajú (§ 34 OZ). Súd prvej inštancie uviedol, že novácia v zmysle § 570 OZ (tzv. privatívna novácia), patrí medzi právne skutočnosti spôsobujúce zánik doterajšieho záväzku a namiesto neho zriadenie nového záväzku na zmluvnom základe. Účastníci v zásade nie sú pri dojednávani novej obligácie ničím limitovaní a je iba na ich spoločnej vôli, v akom rozsahu sa bude odlišovať od tej pôvodnej. Nemožno vylúčiť, že nový záväzok bude obsahovo totožný so záväzkom, ktorý sa privatívnou nováciou nahrádza. Dohody zmluvných strán spôsobujúce zmenu alebo zánik a súčasný vznik záväzku nemožno vykladať formalisticky, iba na základe samotného textu alebo slovného vyjadrenia. Korektná interpretácia takýchto úkonov si vyžaduje nielen zohľadnenie vôle účastníkov, ale aj okolností, za ktorých boli uzavreté, následného správania sa zúčastnených osôb a komplexných právnych následkov. Súd prvej inštancie preto skúmal prejav vôle sporových strán smerujúci k podpísaniu dokumentu označeného ako uznanie dlhu dňa 07.07.2016 a čo prostredníctvom neho strany zamýšľali. Z vyššie uvedených informácií, ktoré vyplynuli v priebehu konania a aj z výpovede žalovaného, súd prvej inštancie dospel k záveru, že prejav vôle označený ako uznanie dlhu smeroval k novej dohode zmluvných strán o aktuálnej výške dlhu a termíne jeho splatnosti, resp. spôsobe jeho určenia, teda k nahradeniu viacerých predchádzajúcich záväzkov jedným, novým záväzkom. Výška dlhu bola v dotknutom dokumente deklarovaná sporovými stranami, ako zmluvnými stranami v sume 17.000,- eur a termín splatnosti si strany určili spôsobom, že žalovaný dlh uhradí najneskôr do 60 dní, odkedy nebudú žiť veriteľ s dlžníkom (sporové strany) v spoločnej domácnosti, to znamená za použitia odkladacej podmienky v zmysle § 36 ods. 2 OZ. O tom, že sa malo jednať o dohodu sporových strán, svedčí aj ich označenie ako „veriteľ“ a „dlžník“ a spolu ako „zmluvné strany“ v tomto dokumente zo 07.07.2016. Strany pri spísaní dokumentu označeného ako „Uznanie dlhu“ nemali právnické vzdelanie, nepoznali náležitosti označeného právneho úkonu v zmysle Občianskeho zákonníka, avšak ich úmysel a prejav vôle bol zrejmý a jednoznačný - upraviť si z hľadiska právnej istoty nanovo finančné záväzky vzniknuté počas ich vzájomného spolužitia pre prípad ich rozchodu (zániku spoločnej domácnosti) alebo pre prípad, že by sa žalovanému niečo stalo v budúcnosti. Súd prvej inštancie taktiež poukázal na predloženú komunikáciu prostredníctvom aplikácie „Whatsapp“, ktorú žalovaný ako takú nespochybnil. Žalovaný sa dňa 26.09.2016 v tejto komunikácii vyjadril: „ I., Ž. N. S. K.F. K., „ N. J. J., „ Preto N. J. Y. L., M. N. S. F., „, Ž. J. N. L. Y., Č. G. N. I. na Y., M. N. Y. F. I.Y., „ Y. K. L. I. M. H. I. K., K. Y. I.D., „ N. J., Z. J., Ž. N. Y. O.J., „ S. K. H. Y. Z. D., „ Y. XX.XXX“. Súd prihliadol aj na skutočnosti uvedené v tejto komunikácii, kde žalovaný ubezpečoval žalobkyňu, že si je vedomý existencie svojho záväzku voči nej a opätovne vyjadril vôľu peniaze žalobkyňi vrátiť. O existencii dlhu a vedomosti žalovaného o ňom svedčí aj skutočnosť, že žalovaný na základe výzvy žalobkyne začal dlh čiastočne splácať. Dňa 22.01.2019 uhradil 300,- eur, dňa 24.04.2019 uhradil 200,- eur, dňa 18.07.2019 uhradil 200,- eur, dňa 21.08.2019 uhradil 100,- eur a dňa 26.09.2019 uhradil 100,- eur. Úhradu splatného záväzku po častiach žalovaný nerozporoval ani vo svojej výpovedi. Dôvod, prečo prestal ďalej splácať, bolo ako uviedol, že žalobkyňa porušila dohodu a podala žalobu na súd. Pokiaľ ide o námietku premlčania vnesenú žalovaným, je potrebné uviesť, že nováciou je možné nahradiť aj premlčaný záväzok, pokiaľ je dodržaná písomná forma, čo v tomto prípade dodržané bolo. Okrem toho vzájomnou dohodou si sporové strany založili úplne nový spôsob určenia termínu splatnosti dlhu. Súd prvej inštancie preto vyhovel žalobe, nakoľko uzavrel, že napriek neplatnému právnomu úkonu označenému ako „Uznanie dlhu“, je možné podpísaný dokument posúdiť ako jeden z dôkazov, ktoré preukazujú dohodu strán o výške dlhu a termíne jeho splatnosti. Súd prvej inštancie vzal do úvahy aj následnú komunikáciu prostredníctvom aplikácie Whatsapp, ako aj čiastočné splatenie dlhu žalovaným, na základe ktorých je možné v ich vzájomnej súvislosti prisvedčiť tomu, že nárok žalobkyne uplatnený podanou žalobou voči žalovanému je oprávnený.

7. Súd prvej inštancie priznal žalobkyňi aj požadované úroky z omeškania, ktoré boli uplatnené v súlade s § 517 ods. 2 OZ a nariadením vlády SR č. 87/1995 Z.z. s tým, že vyčíslené úroky z omeškania do 26.09.2019 v celkovej výške 803,25 eur boli vypočítané vo výške neprevyšujúcej zákonnú výšku nasledovne: 5 % zo 17.000,- eur od 05.10.2018 do 22.01.2019 = 253,84 eur, 5 % zo 16.700,- eur od 23.01.2019 do 24.04.2019 = 208,18 eur, 5 % zo 16.500,- eur od 25.04.2019 do 18.07.2019 = 189,87

eur, 5 % zo 16.300,- eur od 19.07.2019 do 21.08.2019 = 73,69 eur a 5 % zo 16.200,- eur od 22.08.2019 do 26.09.2019 = 77,67 eur. Následne od 27.09.2019 súd zaviazal žalovaného na zaplataenie zákonných úrokov z omeškania zo zvyšnej dlžnej sumy 16.100,- eur až do zaplataenia.

8. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol v zmysle § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. Nakoľko žalobkyňa mala vo veci plný úspech, vznikol jej nárok na náhradu trov konania voči žalovanému a to v plnom rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník v zmysle § 262 ods. 2 CSP.

9. Proti tomuto rozsudku, podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný, a to z dôvodu, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalovaný sa so závermi súdu prvej inštancie nemôže stotožniť a to z nasledovných dôvodov. Ako už žalovaný uvádzal v priebehu konania súhlasí s názorom súdu, že dokument označený ako uznanie dlhu je pre nedostatok uvedenia podstatnej náležitosti - určenie dôvodu vzniku dlhu - absolútne neplatný v zmysle § 37 ods. 1 OZ. Z uvedeného vyplýva, že medzi stranami sporu nedošlo k platnému uznaniu dlhu zo strany žalovaného. Na druhej strane sa však nezhoduje s tým, že by mal na základe neplatného uznania dlhu vzniknúť medzi stranami iný, nový záväzok. V zmysle § 570 Občianskeho zákonníka platí: „Ak sa veriteľ dohodne s dlžníkom, že doterajší záväzok sa nahrádza novým záväzkom, doterajší záväzok zaniká a dlžník je povinný plniť nový záväzok.“ Predpokladom platnosti dohody, z hľadiska určitosti jej obsahu je najmä jednoznačná identifikácia a vymedzenie pôvodného záväzku a záväzku, ktorý ho nahrádza. Z formulácie novačnej zmluvy musí byť zrejmé, či sa nahrádza iba určitý záväzok, jeho časť, alebo celý záväzkový vzťah. Pre prípustnosť privatívnej novácie je rozhodujúca existencia záväzku, ktorý sa má zrušiť a nahradiť. Dohodou o nahradení záväzku novým tak nemožno upraviť vzájomné práva a povinnosti zo zaniknutého alebo absolútne neplatného záväzku (viď. Števec a kol. Občiansky zákonník II. Komentár. Praha: C.H.Beck. 2015). V danom prípade, ak by súd neplatný právny úkon uznania dlhu mal považovať za privatívnu nováciu, ako sa to snaží (nie s istotou) naznačiť, je zrejmé, že v danom prípade nedošlo ani len k čiastočnej identifikácii a vymedzeniu pôvodného záväzku a/alebo záväzkov, a tiež záväzku, ktorý ho/ich má nahradiť (napr. Pôžička). Z uvedeného dôvodu nie je možné listinu s názvom uznanie dlhu považovať za privatívnu nováciu, resp. nemôže ísť o platnú privatívnu nováciu. Aj z ustálenej judikatúry vyplýva, že z obsahu novej dohody musí nepochybne vyplývať voľňa účastníkov nahradiť pôvodný záväzok novým záväzkom. Tento úmysel strán nemožno predpokladať, musí vyplývať z dohody“ (viď napríklad Krajský súd v Banskej Bystrici, sp.zn. 15Co/23/2015). V kontexte vyššie uvedených záverov odbornej ako aj z ustálenej judikatúry nie je možné listinu označenú ako „Uznanie dlhu“ zo dňa 07.07.2016, ktorý má tvoriť právny základ predmetného sporu považovať za inú formu dohody vo forme novačnej zmluvy. Súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí zároveň konštatuje, že dokumentom si sporové strany založili úplne nový spôsob určenia splatnosti dlhu. V tejto súvislosti si žalovaný dovoľuje pripomenúť, že prvoinštančný súd sa v odôvodnení rozhodnutia ani len čiastočne nevysporiadal s opakovanou námietkou žalovaného vo vzťahu k neurčitosti určenia dňa splatnosti „záväzku“. Žalovaný vo svojom vyjadrení a následne aj na ostatnom pojednávaní namietol, že deň splatnosti určený ako „deň nasledujúci odo dňa, od ktorého už veriteľ nežije s dlžníkom v spoločnej domácnosti“ nie je určitý a nie je možné podľa názoru žalovaného ani presne stanoviť, kedy došlo alebo malo dôjsť k zániku spoločnej domácnosti (či už v dôsledku formálneho, neformálneho, trvalého alebo čiastočného odlúčenia a pod.). V tomto kontexte aj preto žalobca v konaní uvádzal viacero rôznych dátumov, ktoré v závere ani relevantne nepodložil. Splatnosť údajného „dlhu“ teda nie je stanovená žiadnym právne relevantným spôsobom. Z ustálenej judikatúry vyplýva, že ak čas splnenia dlhu (záväzku) nebol účastníkmi dohodnutý, ani inak stanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník podľa ustanovenia § 563 Občianskeho zákonníka povinný splniť dlh prvého dňa potom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal, veriteľ mohol svoje právo vykonať vtedy, keď mohol (z objektívneho, nie subjektívneho hľadiska) požiadať o plnenie dlhu, t.j. hneď ako dlh vznikol, takže začiatok plynutia premlčacej doby tu nastáva nasledujúci deň po vzniku právneho vzťahu zo zmluvy o pôžičke, pri ktorej nebola dohodnutá splatnosť predmetu pôžičky (viď napr. Rozhodnutie Najvyššieho súdu č. R 91/2004). Z uvedeného dôvodu je aj prípadný „nový záväzok“ (čo žalovaný výslovne rozporuje) premlčaný. Súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí uvádza, cit.: „Strany pri písaní dokumentu označeného ako „Uznanie dlhu“ nemali právnické vzdelanie, nepoznali náležitosti

označeného právneho úkonu v zmysle Občianskeho zákonníka, avšak ich úmysel a prejav vôle bol zrejmy a jednoznačný...“ Na druhej strane však z výpovedí účastníkov vyplýva, že nakoľko oni nemali právnické vzdelanie, požiadali svoju známu, ktorej manžel (odborne) pripravil písomný dokument, a teda im pomáhala osoba, ktorá mala odbornú spôsobilosť na vypracovanie dotknutého dokumentu, čo je ostatne aj zrejmé z formy listiny. Skutočnosť, že strany neuviedli v uznaní dôvod vzniku dlhu, a teda dokument neobsahoval jednu z obligatórnych záležitostí však nemôže zhojiť jeho absolútnu neplatnosť. Žalovaný v rámci svojho odvolania uviedol, že žalobkyňa so žalovaným boli dlhoročnými partnermi a niekoľko rokov žili v spoločnej domácnosti u otca žalovaného. Preukázané úhrady v prospech účtu žalovaného, ktoré majú údajne preukazovať „pôžičky“ boli štandardné platby medzi partnermi žijúcimi v spoločnej domácnosti, za účelom čiastočného vyrovnania úhrad, ktoré uskutočňoval prevažne žalovaný v hotovosti, a ktoré boli použité na financovanie spoločnej domácnosti. Čo ostatne aj vyplynulo z vyjadrení oboch účastníkov. Žalovaný opätovne pripomínal, že žalobkyňa bývala dlhé roky v spoločnej domácnosti so žalovaným v rodinnom dome, ktorý vlastnil otec žalovaného a minimálne počas posledných štyroch rokov vzťahu neuhrádzala žiadnu finančnú odplatu vo forme nájomného alebo iných platieb spojených s nájomným. V kontexte vyššie uvedených skutočností má žalovaný za to, že žaloba je nedôvodná, a preto navrhuje, aby odvolací súd vydal rozsudok, ktorým zruší rozsudok Okresného súdu Bratislava V, sp.zn. 60C/40/2019 zo dňa 22.09.2022 a vec vráti na ďalšie konanie a rozhodnutie a aby priznal žalovanému náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

10. Žalobkyňa sa prostredníctvom svojho právneho zástupcu vyjadrila k odvolaniu žalovaného a uviedla, že sa naopak plne stotožňuje s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie, keďže súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí dospel k správne mu záveru, že rovnako ako uvádzala v doterajšom konaní žalobkyňa, prejavy vôle vrátane písomného úkonu označeného ako uznanie dlhu smerovali k novej dohode zmluvných strán o aktuálnej výške dlhu a termíne jeho splatnosti, resp. spôsobe jeho určenia, teda k nahradeniu viacerých predchádzajúcich záväzkov jedným novým záväzkom, t.j. k privatívnej novácii podľa ust. § 570 Občianskeho zákonníka. Preskúmaním listiny zo dňa 07.07.2016, obsahu ústnych dohôd a vzájomnej komunikácie sporových strán, ktorú žalovaný nerozporuje, pomocou výkladových pravidiel právnych úkonov obsiahnutých v ust. § 35 Občianskeho zákonníka, možno dospieť iba k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je správny. Vôľou zmluvných strán tak nepochybne bolo nahradiť viaceré predchádzajúce záväzky (pôžičky poskytnuté žalobkyňou žalovanému) jedným novým záväzkom, ktorým si zmluvné strany zároveň dohodli aj lehotu splatnosti tohto nového záväzku a to vo forme odkladacej podmienky, ktorá je presne určiteľná od okamihu zániku spoločnej domácnosti žalobkyne a žalovaného. Tak, ako žalobkyňa tvrdila v doterajšom konaní, s čím sa aj súd prvej inštancie stotožnil, listinou zo dňa 07.07.2016 a vzájomnou ústnou dohodou a písomnou komunikáciou sporových strán, došlo k nahradeniu pôvodných záväzkov novým záväzkom v zmysle ust. § 570 Občianskeho zákonníka a ide teda o privatívnu nováciu záväzku, ako ustálil aj súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí. Na základe uvedeného sa žalovaný zaviazal plniť namiesto viacerých pôvodných záväzkov (pôžičiek), jeden nový záväzok. Vykonané dokazovanie potvrdzuje, že k novácii záväzku prišlo i ústnou formou, vzájomnou dohodou sporových strán, ktorá bola ako dôkaz vykonaná súdom prvej inštancie. Listina zo dňa 07.07.2016 obsahuje označenie dlžnej sumy vo výške 17.000,- eur, ktorú sa žalovaný zaväzuje žalobkyni zaplatiť, pričom táto suma je vyjadrením pôvodného záväzku (celková výška nesplatených pôžičiek ku dňu 07.07.2016 predstavovala sumu 17.000,- eur), ako i nového záväzku (žalovaný sa zaväzuje uhradiť žalobkyni sumu v rovnakej výške). Je pravdou, že táto listina neobsahuje označenie právneho dôvodu, na základe ktorého vznikol žalovanému záväzok voči žalobkyni, ale z vykonaného dokazovania nepochybne vyplýva, že sporové strany v danom čase nemali medzi sebou iný právny vzťah, z ktorého by vyplynul záväzok žalovaného voči žalobkyni, a teda jeho identifikáciu považuje žalobkyňa za dostatočnú. Právna úprava privatívnej novácie nevylučuje, že nový záväzok bude obsahovo totožný so záväzkom, ktorý sa privatívnou nováciou nahrádza a zároveň neurčuje, akým spôsobom má byť identifikovaný pôvodný záväzok. Žalovaný ďalej nesprávne uvádza, že vôľa účastníkov nahradiť pôvodný záväzok novým záväzkom musí vyplývať z dohody. „Vôľa účastníkov zrušiť doterajší záväzok a namiesto neho zriadiť záväzok nový (tzv. animus novandi) musí jednoznačne vyplývať z obsahu ich dohody; či už expressis verbis alebo použitím základných interpretačných pravidiel podľa § 35 ods. 2 a 3 (§ 266 OBZ)“ (Števec, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M. a kol., Občiansky zákonník II., 2. vyd. Praha: C.H.Beck, 2019, s. 2157). Z uvedeného tak vyplýva, že použitím interpretačných pravidiel právnych úkonov podľa Občianskeho zákonníka možno dospieť k záveru, že uznanie dlhu zo dňa 07.07.2016 je platnou privatívnou nováciou záväzku žalovaného, pretože táto listina označuje pôvodný záväzok a z okolností prípadu je zrejmé, že pôvodný záväzok sa nahrádza novým záväzkom - jednou pôžičkou s presne určiteľným dátumom

splatnosti. Na rozdiel od žalovaného ani deň splatnosti záväzku nepovažuje žalobkyňa za neurčitý. Z listiny zo dňa 07.07.2016 vyplýva, že rozhodujúcim medzníkom je okamih, „od ktorého už veriteľ nežije s dlžníkom v spoločnej domácnosti“. Trvalosť spolužitia je podľa názoru žalobkyne otázkou faktickou, a preto je potrebné ju posudzovať s ohľadom na okolnosti konkrétneho prípadu. Z okolností tohto prípadu je dostatočne zrejmé, že listina zo dňa 07.07.2016 bola spísaná pre prípad definitívneho rozchodu sporových strán, ku ktorému skutočne v júli 2018 prišlo. Podľa názoru žalobkyne je ďalej rozhodujúci úmysel oboch strán existovať spoločne v jednej domácnosti po časovo neohraničené obdobie. Bolo a je zjavné, že potom, ako žalobkyňa v júli 2018 opustila dom žalovaného (resp. jeho otca) a začala bývať s inou osobou, nemala v úmysle sa do domu žalovaného (resp. jeho otca) vrátiť, a preto sa môže hovoriť o zániku pôvodnej domácnosti a vzniku novej. Žalobkyňa fakticky opustila spoločnú domácnosť dňa 30.07.2018, kedy si prenajala byt a odo dňa 31.07.2018 sporové strany už netvorili spoločnú domácnosť. Nie je preto pravdou, že by žalobkyňa svoje tvrdenia o zániku spoločnej domácnosti nepreukázala, pretože na pojednávaní dňa 15.02.2022 krátkou cestou predložila zmluvu o nájme bytu a preberací protokol zo dňa 30.07.2018, a žalovaný tento dôkaz nikdy nerozporoval. Neobstojí preto ani žalovaným vznesená námietka premlčania, a to ani vo vzťahu k pôvodným záväzkom, ako ani vo vzťahu k novému záväzku, keďže záväzkový vzťah medzi žalobkyňou a žalovaným sa spravuje trojročnou premlčacou dobou, ktorá plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz (t.j. žalovaný bol povinný splniť svoj dlh do 60 dní od zániku spoločnej domácnosti, t.j. do 29.09.2018; žaloba bola podaná na súd dňa 16.12.2019, t.j. včas). Žalobkyňa má za to, že neexistuje dôvod rozporovať závery súdu prvej inštancie citované žalovaným (t.j. „Strany pri spísaní dokumentu označeného ako „Uznanie dlhu“ nemali právnické vzdelanie, nepoznali náležitosti označeného právneho úkonu v zmysle Občianskeho zákonníka, avšak ich úmysel a prejav vôle bol zrejmý a jednoznačný...“). Poukaz žalovaného na skutočnosť, že sporové strany požiadali svoju známu, aby jej manžel odborne pripravil písomný dokument nepovažuje žalobkyňa za opodstatnený. Závery súdu prvej inštancie v celom rozsahu zodpovedajú skutočnosti. Ani žalobkyňa, a ani žalovaný, ako právni laici nemohli posúdiť odbornú úroveň osoby, ktorá pripravila túto listinu, hoci išlo o manžela ich známej. Zároveň z toho dôvodu bolo pre sporové strany náročné (až nemožné) prekontrolovať si, či listina má všetky zákonom vyžadované náležitosti. Je všeobecne známe, že iba získanie právneho vzdelania nie je zárukou, že daná osoba je odborne spôsobilá pripravovať právne listiny, čo je aj tento prípad. Žalobkyňa nerozporuje skutočnosť, že finančné prostriedky poskytnuté žalobkyňou boli následne použité na vybavenie spoločnej domácnosti, avšak podľa jej názoru si žalovaný uvedomoval, že zo strany žalobkyne išlo o pôžičky. Z komunikácie prostredníctvom aplikácie WhatsApp vyplýva, že žalovaný dňa 26.09.2019 uviedol: „... I., Ž. N. S. K.M. K., M. Y. N. J. J., preto N. J. Y. L., M. N. S. F., „„, Ž. J. N. L. Y.U., Č. G. N. I. na Y., M. N. Y. F. J., G. Y. K. L. I. M. H. I. K., K. Y. I., „. N. J., Z. J., Ž.D. N. Y. O., H. Y. Z.“., „. Y. XX.XXX, Z. N. J., M. N. N. K.Y. XX.XXX, M. Y. I. X., I., Ž. Z. S. L. K., Q. „. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti má žalobkyňa za to, že z listiny zo dňa 07.07.2016, ústnych dohôd sporových strán a z písomnej komunikácie prostredníctvom aplikácie WhatsApp vyplýva, že sporové strany sa dohodli na nahradení pôvodného záväzku (niekoľkých menších pôžičiek) novým záväzkom (jednou pôžičkou s pevne určitelným dátumom splatnosti). Na základe vyššie uvedených skutočností žalobkyňa navrhla, aby odvolací súd vydal nasledovný rozsudok: Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Bratislava V zo dňa 22.09.2022, č.k. 60C/40/2019-182 potvrdzuje. Žalobkyňa priznáva proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

11. Odvolací súd preskúmal vec, súc pritom viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku), túto prejednal s nariadením pojednávania, nakoľko pre nariadenie pojednávania podľa ustanovenia § 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku boli splnené zákonné podmienky (bolo potrebné zopakovať dokazovanie, a vyjadriť sa k aplikácii ustanovenia § 585 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka). Po nariadení pojednávania a zopakovaní dokazovania odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné a rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné ako vecne a právne správny potvrdiť (§ 387 ods. 1, 2 CSP).

12. Rozsudok súdu prvej inštancie odvolací súd v napadnutej potvrdil, pretože je v tomto výroku vecne správnym (§ 387 ods. 1, 2 CSP). Odvolací súd písomne v zmysle ustanovenia § 382 CSP vyzval strany sporu na použitie ustanovenia § 516 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého účastníci si môžu dohodou zmeniť vzájomné práva a povinnosti. Po vyjadrení strán sporu odvolací súd prehodnotil svoj právny názor a nariadil vo veci pojednávanie, na ktorom zopakoval dokazovanie a umožnil stranám sporu vyjadriť sa k aplikácii ustanovenia § 585 ods.1, 2, 3 Občianskeho zákonníka.

13. Právny zástupca žalovaného k aplikácii ustanovenia § 585 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka uviedol, že sa pridrižava všetkého, čo bolo na odvolacom pojednávaní uvedené, vrátene všetkých jeho vyjadrení a tvrdení, avšak aj pre tento prípad majú za to, že pre platnosť takejto dohody o urovnaní musia byť splnené podmienky, a teda musia byť identifikované sporné záväzky, ktoré táto dohoda urovnáva. Tieto podmienky splnené neboli ani len čiastočne, pričom musí priamo v dohode byť upravený spôsob a splatnosť, akým sa sporné záväzky urovnávajú. S ohľadom na uvedené poukázal na neurčitost' splatnosti aj na premlčanie nároku žalobkyne.

14. Právny zástupca žalobkyne k aplikácii ustanovenia § 585 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka uviedol, že majú za to, že došlo k privatívnej novácii, avšak z dôvodu, že nemali ustálenú aktuálnu výšku dlhu, pripúšťajú aj možnosť, že by išlo o dohodu o urovnaní. Uviedol, že žalobkyňa sa týmto spôsobom vyjadrila aj v konaní pred súdom, aj vo svojich písomných vyjadreniach, a pokiaľ odvolací súd bude považovať dokument označený ako uznanie dlhu za dohodu o urovnaní, s uvedeným posúdením súhlasia.

15. Podľa ust. § 585 ods. 1 Občianskeho zákonníka dohodou o urovnaní môžu účastníci upraviť práva medzi nimi sporné alebo pochybné. Dohoda, ktorou majú byť medzi účastníkmi upravené všetky práva, sa netýka práv, na ktoré účastník nemohol pomýšľať.

16. Podľa ust. § 585 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak bol doterajší záväzok zriadený písomnou formou, musí sa dohoda o urovnaní uzavrieť písomne: to isté platí, ak sa dohoda týka premlčaného záväzku.

17. Podľa ust. § 585 ods. 3 Občianskeho zákonníka doterajší záväzok je nahradený záväzkom, ktorý vyplýva z urovnania.

18. Odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že v súdnej praxi nie je pochýb o tom, že Občiansky zákonník umožňuje účastníkom záväzkového vzťahu, aby (v rámci zmluvnej voľnosti) zmenili jeho obsah, t.j. vzájomné práva a povinnosti z neho vyplývajúce podľa § 516 ods. 1 Občianskeho zákonníka tzv. kumulatívna novácia, prípadne, aby existujúci záväzkový vzťah dohodou zrušili a súčasne ho nahradili novým podľa § 570 Občianskeho zákonníka tzv. privatívna novácia, alebo uzavreli spolu dohodu o urovnaní podľa § 585 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom k právnomu posúdeniu veci zo strany súdu prvej inštancie, ako aj s ohľadom na námietky vznesené v rámci odvolania odvolací súd považuje za rozhodujúce posúdiť, o akú dohodu v danom prípade ide - či ide o dohodu spôsobujúcu zmenu záväzku, alebo o dohodu spôsobujúcu jeho zánik. Podľa konštantnej judikatúry, je pre rozlíšenie, či ide o kumulatívnu, privatívnu nováciu alebo dohodu o urovnaní rozhodná vôľa účastníkov právneho úkonu, pričom pri zisťovaní jej obsahu sa uplatní aj výkladové pravidlo obsiahnuté v ustanovení § 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého právne úkony vyjadrené slovami je potrebné vykladať nielen podľa ich jazykového vyjadrenia, ale hlavne tiež podľa vôle toho, kto právny úkon učinil, ak táto vôľa nie je v rozpore s jazykovým prejavom.

19. Z dokazovania vykonaného na súde prvej inštancie vyplynulo, že strany sporu tvorili pár od roku 2011 a žili spolu v spoločnej domácnosti. V priebehu spolužitia dochádzalo k poskytovaniu peňazí v rôznych sumách zo strany žalobkyne pre žalovaného za rôznym účelom. Prijatie týchto platieb potvrdil aj samotný žalovaný s odôvodnením, že žalobkyňa investovala určitú sumu peňazí do ich spoločného bývania, avšak mal pocit, že to bolo dobrovoľne a nie formou pôžičky, nakoľko plánovali žiť spolu. Počas výsluchu ďalej uviedol, že ústna dohoda znela, že v rámci možností bude žalobkyňa posielat' peniaze a dlh jej splatí, pričom ona túto dohodu porušila tým, že podala žalobu na súd. Dokument uznanie dlhu bol podľa jeho výpovede vytvorený za tým účelom, aby v prípade, ak by sa mu niečo stalo, žalobkyňu jeho rodičia nevyhodili z domu, ktorý im patril, a v ktorom strany sporu spoločne bývali a prerábali ho. Keď výška týchto poskytnutých peňažných prostriedkov dosiahla sumu 17.000 eur, strany sa dohodli, že si vzájomné záväzkové vzťahy upravia. Keďže ani jeden z nich nemá právnické vzdelanie, požiadali svoju známu, ktorej manžel pripravil písomný dokument a nazval ho ako uznanie dlhu podľa § 558 OZ. Pravosť podpisov strán sporu na tomto dokumente overil notár dňa 07.07.2016. Dňa 30.07.2018 sa strany sporu rozišli a dňa 31.07.2018 žalobkyňa opustila spoločnú domácnosť, ktorú tvorila spolu so žalovaným. Následne žalobkyňa žiadala od žalovaného, aby jej vrátil dlžnú sumu v celkovej výške 17.000,- eur, z čoho jej v priebehu roka 2019 žalovaný uhradil čiastku spolu vo výške 900,- eur. Zvyšnú časť dlhu už neuhradil, preto sa žalobkyňa obrátila so žalobou na súd.

20. Súd prvej inštancie vyhodnotil dokument označený ako uznanie dlhu pre nedostatok uvedenia podstatnej náležitosti - určenie dôvodu vzniku dlhu - ako absolútne neplatný v zmysle § 37 ods. 1 OZ. To znamená, že medzi stranami sporu nedošlo k platnému uznaniu dlhu zo strany žalovaného. Súd prvej inštancie však v súlade s výkladovými pravidlami podľa § 35 ods. 2 OZ skúmal, či je možné tento právny úkon urobený spoločne obidvomi stranami sporu vyložiť podľa vôle týchto strán ako iný právny úkon smerujúci k vzniku, zmene alebo zániku tých práv alebo povinností, ktoré právne predpisy s takýmto prejavom spájajú (§ 34 OZ). Súd prvej inštancie dospel k záveru, že prejav vôle označený ako uznanie dlhu smeroval k novej dohode zmluvných strán o aktuálnej výške dlhu a termíne jeho splatnosti, resp. spôsobe jeho určenia, teda k nahradeniu viacerých predchádzajúcich záväzkov jedným novým záväzkom. Táto úvaha súdu prvej inštancie je síce správna, ale podľa názoru odvolacieho súdu z hľadiska právneho posúdenia nešlo v danom prípade o privatívnu nováciu podľa ustanovenia § 570 Občianskeho zákonníka, ale o dohodu o urovaní podľa § 585 Občianskeho zákonníka. Výška dlhu bola v dotknutom dokumente deklarovaná sporovými stranami ako zmluvnými stranami v sume 17.000,- eur a termín splatnosti si strany určili spôsobom, že žalovaný dlh uhradí najneskôr do 60 dní, odkedy nebudú žiť veriteľ s dlžníkom (sporové strany) v spoločnej domácnosti, to znamená za použitia odkladacej podmienky v zmysle § 36 ods. 2 OZ.

21. Žalovaný v rámci svojho odvolania argumentuje tým, že z obsahu novej dohody musí nepochybne vyplývať vôľa účastníkov nahradiť pôvodný záväzok novým záväzkom. Tento úmysel strán nemožno predpokladať, musí vyplývať z dohody, a keďže tento z podpísanej dohody označenej ako „uznanie dlhu“ nevyplýva, nemožno tento právny úkon subsumovať pod privatívnu nováciu. S uvedeným je možné sa podľa názoru odvolacieho súdu stotožniť, avšak na druhej strane uvedenú dohodu sporových strán označenú ako „uznanie dlhu“ možno považovať za dohodu o urovaní podľa § 585 Občianskeho zákonníka, ktorej právny následkom je taktiež zánik pôvodných záväzkov a vznik nového záväzku.

22. Dohodou o urovaní v zmysle § 585 Občianskeho zákonníka si účastníci záväzkového právneho vzťahu odstraňujú spornosť alebo pochybnosť vzájomných práv a povinností tým, že ich ruší a nahradzuje ich novými, t.j. doterajší záväzok tak zaniká a je nahradený záväzkom novým, ktorý vyplýva z urovania. Dohoda o urovaní je samostatným zaväzovacím dôvodom - právnym dôvodom vzniku záväzku. Po uzavretí dohody o urovaní sa už veriteľ nemôže domáhať plnenia z pôvodného záväzku, ale len plnenia z nového záväzku z dohody o urovaní. Účelom urovania v zmysle tohto ustanovenia je odstrániť spornosť alebo pochybnosť vznikajúcu napr. o tom, či boli splnené predpoklady vzniku alebo zániku určitého práva, spornosť alebo pochybnosť týkajúcu sa výšky pohľadávky, jej splatnosti a pod., pričom spornosť alebo pochybnosť môže byť skutková i právna, objektívna i subjektívna. Urovaním môžu byť medzi účastníkmi upravené akékoľvek sporné práva, ktorými môžu disponovať. Spornosťou práva v zmysle § 585 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa nemieni súdne spory, ale rozdielny názor účastníkov na otázku existencie, platnosti záväzku, jeho kauzy či obsahu (napr. v akom rozsahu má byť plnené, kedy a pod.). Stačí, že jednej zo strán sa určité právo, ktoré je súčasťou ich vzájomného právneho vzťahu javí sporným bez ohľadu na to, či spor objektívne existuje. Môže ísť o pochybnosť subjektívnej povahy, ktorej príčinou môže byť aj omyl. Podmienkou platnosti dohody o urovaní pritom nie je existencia pôvodného (urovňovaného) právneho vzťahu medzi účastníkmi tejto dohody. Účelom urovania je predísť ďalším nezrovnalostiam alebo sporom tým, že pôvodný záväzok, v ktorom sa sporné právo vyskytlo, sa zruší a nahradí záväzkom novým. Urovanie sa môže týkať len niektorých vzájomných práv a povinností, ohľadom ktorých účastníci neboli v zhode, ale tiež celého záväzku (záväzkového právneho vzťahu) alebo všetkých doterajších záväzkov medzi účastníkmi, avšak s výnimkou tých práv (a im zodpovedajúcich povinností), na ktoré niektorý z účastníkov nemohol pomýšľať v dobe, keď bola dohoda o urovaní uzavretá. Doterajší záväzok ktorý zanikol, je tak nahradený novo dojednaným, ktorý je obsiahnutý v dohode o urovaní. Dohoda o urovaní je potom samostatným zaväzovacím dôvodom. Ustanovenie § 586 ods. 1 Občianskeho zákonníka chráni urovanie pred sankciou neplatnosti pre prípad, že pri uzatvorení dohody o urovaní došlo k omylu v tom, čo je medzi stranami sporné, či pochybné a teda v akom rozsahu sa má urovanie týkať doterajšieho záväzku. Omyl jednej, prípadne oboch strán pri uzatváraní dohody o urovaní, týkajúci sa rozsahu, v akom má byť doterajší záväzok nahradený iným, nemá vplyv na platnosť dohody. Odsek 2/ tohto ustanovenia sa týka prípadov, kde strany pri urovaní vychádzali z domnelého práva jednej strany, hoci toto právo v čase dojednania neexistovalo.

23. Predmetný právny úkon - dohodu, ktorú zmluvné strany podpísali a chceli pôvodne podpísať ako uznanie dlhu, odvolací súd posúdil jednak podľa ustanovenia § 585 Občianskeho zákonníka a jednak

s ohľadom na výkladové pravidlá obsiahnuté v ustanovení § 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého právne úkony vyjadrené slovami je potrebné vykladať nielen podľa ich jazykového vyjadrenia, ale hlavne tiež podľa vôle toho, kto právny úkon učinil, ak táto vôľa nie je v rozpore s jazykovým prejavom. Je nepochybné, že z predmetnej dohody o urovaní vyplýva, že dlžník (žalovaný) uznal svoj dlh, čo do dôvodu a do výšky voči veriteľovi (žalobkyni) a to vo výške 17.000,- eur, pričom tento sa zaviazal uhradiť jednorázovo najneskôr v lehote do 60 dní nasledujúcich odo dňa od ktorého už veriteľ s dlžníkom nežije v spoločnej domácnosti. Keďže zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie mal odvolací súd preukázané, že pôvodne existovalo viacero pôžičiek v rôznych výškach, pričom strany sporu mali za sporné práve výšku jednotlivých pôžičiek a na to nadväzujúcu splatnosť bolo podľa názoru odvolacieho súdu vôľou zmluvných strán odstrániť spornosť výšky jednotlivých pôžičiek, a na to nadväzujúcu splatnosť, a preto strany sporu pristúpili k dohode o urovaní, v rámci ktorej nahradili viaceré pôžičky jedným dlhom vo výške 17.000,- eur. Skutočnosť, že na predmetnej dohode zmluvných strán chýbalo označenie „pôžička“ nemožno vykladať tak, že tento právny úkon je absolútne neplatný a nemá náležitosti dohody o urovaní, a to hlavne z dôvodu, že toto označenie právnej formy dlhu možno dovodiť uplatnením výkladových pravidiel v zmysle § 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka, a to konkrétne z komunikácie účastníkov prostredníctvom aplikácie „Whatsapp“, v rámci ktorej sa žalovaný vyjadril tak, že: „ I., Ž. N. S. K. K., „ N. J. J., „Preto N. J. Y. L., M. N. S. F., „I., Ž. J. N. L. Y., Č. G. N. I. na Y., M. N. Y. F. I., „G. Y. K. L. I. M. H. I. K., K. Y. I., „Ĥ. N. J., Z. J., Ž. N. Y. O., „ S. K. H. Y. Z. D., „ Y. XX.XXX“. Inak povedané, z tejto komunikácie podľa názoru odvolacieho súdu jasne vyplýva, že išlo o pôžičku, a preto nemohol odvolací súd zvoliť formalistický prístup a žalobu žalobkyne zamietnuť. Uvedený právny názor podporuje aj správanie samotného žalovaného, ktorý potom, ako strany sporu prestali žiť v spoločnej domácnosti začal tento dlh v splátkach uhrádzať a z celkového dlhu uhradil v splátkach sumu vo výške 900,- eur. Odvolací súd na záver iba zopakuje, že z obsahu predmetnej dohody, ako aj z komunikácie medzi stranami sporu, a nakoniec aj zo správania samotného žalovaného bolo potrebné uzavrieť, že strany sporu spolu spísali dohodu o urovaní, pričom spornosť sa týkala výšky jednotlivých pôžičiek a následnej splatnosti a uzavretou dohodou o urovaní tieto pôžičky zanikli a vznikol jeden záväzok, s novou dohodnutou splatnosťou. Tieto okolnosti vyplývajú aj zo zápisnice z pojednávania zo dňa 19.05.2022 a to priamo z výsluchu žalobkyne, a nepriamo aj z výsluchu žalovaného. Inak povedané, dohoda o urovaní označená ako uznanie dlhu má podľa odvolacieho súdu všetky náležitosti takejto dohody o urovaní podľa § 585 a nasl. Občianskeho zákonníka, a to aj za použitia výkladového pravidla upraveného v ustanovení § 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

24. Pokiaľ ide o námietku premlčania vznesenú zo strany žalovaného odvolací súd uvádza, že vznikom nového záväzku začína bežať nová premlčacia doba, pričom dohodou strán sa dohodla aj splatnosť nového záväzku, ktorá začala plynúť od momentu zániku spoločnej domácnosti sporových strán a uplynula 60 dňom od zániku tejto spoločnej domácnosti. V danom prípade sa odvolací súd stotožnil s argumentáciou žalobkyne ohľadom doby splatnosti záväzku a ohľadom určitosti tohto dojednania. Odvolací súd považuje za prirodzené, že pokiaľ strany sporu tvorili spoločnú domácnosť nebol dôvod požadovať úhradu dlhu. Pokiaľ však strany sporu prestali natrvalo žiť v spoločnej domácnosti je takpovediac „normálne“, že od vzniku tohto momentu si upravili aj splatnosť záväzku. Trvalosť spolužitia je potrebné posudzovať s ohľadom na okolnosti konkrétneho prípadu. Z okolností tohto prípadu je dostatočne zrejmé, že listina zo dňa 07.07.2016 bola spísaná pre prípad definitívneho rozchodu sporových strán, ku ktorému skutočne v júli 2018 prišlo. Potom, ako žalobkyňa v júli 2018 opustila dom žalovaného (resp. jeho otca) a začala bývať s inou osobou, nemala v úmysle sa do domu žalovaného (resp. jeho otca) vrátiť, a preto sa môže hovoriť o zániku pôvodnej domácnosti a vzniku novej. O uvedených skutočnostiach svedčí aj nájomná zmluva, ktorú žalobkyňa predložila súdu prvej inštancie ako dôkaz preukazujúci faktickú zmenu bývania žalobkyne. Žalobkyňa teda fakticky opustila spoločnú domácnosť dňa 30.07.2018, kedy si prenajala byt a odo dňa 31.07.2018 sporové strany už netvorili spoločnú domácnosť a teda týmto dňom vznikla splatnosť dlhu, ktorá bola určená konkrétnym obdobím a uplynula 60 dní odo dňa 31.07.2018 t.j. dňa 28.09.2018. Od 29.09.2018 začala žalobkyni plynúť premlčacia doba na uplatnenie tohto práva na súde a táto by žalobkyni uplynula dňa 29.09.2021. Odvolací súd v tejto otázke premlčania podporne poukazuje aj na názor Najvyššieho súdu Českej republiky sp.zn. 33 Odo 399/2005 z 13. 12.2006 podľa ktorého: Jestliže (byť až poté, co původní splatnost nastala) byla splatnost závazku dohodou stran změněna a povinnost žalovaného plnit podle původního ujednání zanikla, je skutečnost, že promlčecí doba ve vztahu k původní lhůtě splatnosti již počala běžet, bez významu a promlčení (včetně určení počátku běhu promlčecí doby) musí být posuzováno výlučně podle nové (a jediné existující) doby splatnosti závazku. Keďže v danom prípade žalobkyňa svoju žalobu na súd podala dňa 13.12.2019, s ohľadom na vyššie uvedené nemožno hovoriť o premlčaní

jej práva domáhať sa od žalovaného úhrady dlhu. S ohľadom na ustálenie doby splatnosti záväzku, ako aj ustálenie dňa omeškania, odvolací súd považoval za správne rozhodnutie súdu prvej inštancie aj v časti úroku z omeškania, nakoľko tento žalobkyňa požadovala až od 05.10.2018 hoci ho reálne mohla požadovať už od 29.09.2018.

25. Na základe vyššie uvedeného potom odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že žaloba žalobkyne je dôvodná, a námietky vznesené odvolateľom v rámci podaného odvolanie nie sú dôvodné, a preto bolo potrebné rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť (387 ods. 1, 2 CSP).

26. Z hľadiska zákonnej požiadavky na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, na zachovanie práva účastníka na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, na každý argument účastníka nie je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov uvádzaných účastníkom konania, čo sa nepochybne v prejednávanej veci stalo (porovnaj napr. m.m. rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 25.9.2012 vo veci Vojtěchová proti Slovenskej republike /sťažnosť č. 59102/08/, nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 14.9.2011, č.k. I. ÚS 361/2010-34, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 17.6.2009, sp.zn. 5 M Cdo 8/2008).

27. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP a ich náhradu úspešnej žalobkyne priznal vo výške 100 %.

28. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011, § 393 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 CSP).

(1) Dovolanie podľa § 421 odsek 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 CSP).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).